

Poznaj swoje prawa

Biuletyn

z zakresu wiedzy o zrzeczeniu się

spadku, a jego odrzuceniu

BIULETYN Z ZAKRESU WIEDZY PRAWNICZEJ O TEMETYCE PRZEWAŻAJĄCEJ PODCZAS
UDZIELENIA PORAD PRAWNYCH

przygotowany w ramach zadania publicznego w zakresie prowadzenia w 2022 roku punktu
nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji na
terenie powiatu Łosickiego.

Strona 1

Zrzeczenie się spadku, a prawidłowo instytucja zrzeczenia się dziedziczenia, to możliwość, która interesuje wiele osób potencjalnie dziedziczących spadek z długami. Czy można zrzec się spadku i pozbyć się odpowiedzialności za długi spadkodawcy?

1. Zrzeczenie się spadku

Celem zrzeczenia się spadku jest wykluczenie danej osoby z dziedziczenia. Kodeks cywilny umożliwia sporządzenie umowy w formie aktu notarialnego między spadkodawcą a potencjalnym spadkobiercą, w której znajdzie się postanowienie o braku zgody na dziedziczenie. Obie osoby muszą być obecne przy podpisywaniu dokumentów.

Osoba, która zrzeka się spadku, jest **całkowicie wyłączona z grona spadkobierców**. Traktuje się ją tak, jakby nie dożyła otwarcia spadku (czyli: jakby zmarła przed spadkodawcą). Osoba zrzekająca się dziedziczenia zrzeka się także prawa do zachowku.

Zrzeczenie się spadku dotyczy wyłącznie dziedziczenia z mocy **ustawy tzn. nadal może być uwzględniony w testamencie**. Nie ma tu znaczenia, czy umowę o zrzeczeniu się spadku podpisano przed, czy po sporządzeniu testamentu przez spadkodawcę. Osoba taka może jednak spadku dziedziczonego na mocy testamentu nie przyjąć.

Zrzeczenie się spadku obok wyłączenia bezpośredniego spadkobiercy, wyłącza także automatycznie jego dzieci, wnuki, a nawet prawnuki. W umowie można jednak postanowić, że wyłączenie dotyczy tylko konkretnej osoby, a zstępni zachowują prawo do spadku.

BIULETYN Z ZAKRESU WIEDZY PRAWNICZEJ O TEMETYCE PRZEWAŻAJACEJ PODCZAS
UDZIELENIA PORAD PRAWNYCH

Oczywiście, strony mogą ponownie udać się do notariusza i zniwelować skutki zawartej umowy o zrzeczenie się spadku, zawierając kolejną umowę w formie aktu notarialnego.

2. Odrzucenie spadku

Każdy, kto jest spadkobiercą ustawowym bądź spadkobiercą testamentowym powinien pamiętać, że w terminie 6 miesięcy od dowiedzenia się o tytule swojego powołania do spadku może złożyć oświadczenie, czy spadek przyjmuje (wprost bądź z dobrodziejstwem inwentarza) czy odrzuca.

Przyjęcie spadku wprost oznacza, iż spadkobierca dziedziczy wszystko, a tym samym ponosi odpowiedzialność za długi zmarłego bez żadnych ograniczeń i z całego swego majątku.

Przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza oznacza, że spadkobierca odpowiada za długi zmarłego tylko do wysokości wartości dóbr, jakie odziedziczył.

Odrzucenie spadku oznacza, iż spadkobierca odrzuca wszystko, czyli majątek i długi. Odrzucenie spadku to możliwość, z której może skorzystać każdy spadkobierca. Opcja ta jest szczególnie przydatna w sytuacjach, gdy osoba zmarła pozostawiła po sobie sporo długów, które spadkobierca będziesz zobowiązany spłacić.

Warto też zaznaczyć, że zrzeczenie się spadku to nie to samo co odrzucenie spadku. Prawnie występują jednak między nimi ważne różnice. Przede wszystkim:

- **Odrzucić spadek można po śmierci spadkodawcy (w ciągu 6 miesięcy od dowiedzenia się o powołaniu do spadku).** Zrzec się dziedziczenia można wyłącznie, gdy spadkodawca jeszcze żyje.
- **Aby odrzucić spadek, konieczne jest złożenie oświadczenia woli przed sądem lub notariuszem.** W przypadku zrzeczenia się spadku, niezbędna jest umowa w formie aktu notarialnego zawarta pomiędzy spadkodawcą i spadkobiercą.
- **Odrzucenia spadku nie można odwołać.** Skutki umowy o zrzeczeniu się dziedziczenia można odwołać, zawierając kolejną umowę w formie aktu notarialnego (pomiędzy spadkodawcą a przyjmującym spadek).
- **Odrzucenie spadku nie wyłącza możliwości dziedziczenia przez zstępnych odrzucającego.** Przy odrzuceniu spadku z długami trzeba więc odrzucić spadek również w imieniu małoletnich za zgodą sądu rodzinnego. W sytuacji zrzeczenia się dziedziczenia. Ta czynność uniemożliwia dziedziczenie przez

BIULETYN Z ZAKRESU WIEDZY PRAWNICZEJ O TEMETYCE PRZEWAŻAJĄCEJ PODCZAS
UDZIELENIA PORAD PRAWNYCH

zstępnych, chyba że strony umowy w umowie zrzeczenia postanowią inaczej.

Odrzucenie spadku jest decyzją nieodwoalną, a osoba, która ją podjęła w świetle prawa spadkowego, traktowana jest w ten sam sposób, jak osoba, która nie doczekała otwarcia spadku.